

NOTAT

Dato
15. december 2022

J nr. 2022-230

Hastebehandling af forslag om lov om ændring af lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion (Udmøntning af CCUS-puljer og mulighed for kommuners påtagelse af økonomiske forpligtelser)

Formål

Lovforslaget implementerer dele af en række politiske aftaler vedrørende fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂ (CCUS). Det drejer sig om "Klimaaftalen for Energi og Industri m.v." af 22. juni 2020, "Principaftalen om en køreplan for lagring af CO₂. Første del af en samlet CCS-strategi" af 30. juni 2021, "Aftalen om en køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂, Anden del af en samlet CCS-strategi" af 14. december 2021 samt "Aftalen om rammevilkår for CO₂-lagring i Danmark, Opfølgning på Danmarks CCS-strategi" af 21. juni 2022. Samtlige aftaler er indgået mellem daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet.

Lovforslaget har til formål at skabe hjemmel til udmøntning af statslig økonomisk støtte til CCUS. Med lovforslaget muliggøres udmøntningen af beslutningen fra Klimaaftalen 2020 om at oprette en teknologineutral, markedsbaseret pulje til økonomisk støtte af CCUS (CCUS-puljen). Lovforslaget foreslås at træde i kraft 1. januar 2023 for at sikre en planmæssig udmøntning af CCUS-puljen, herunder at Energistyrelsen får hjemmel til at indgå kontrakt med dem, der giver tilbud på at fange, transportere, anvende og lagre CO₂, og klarhed omkring rammevilkår for byderne på puljen.

Indhold

Det foreslås med lovforslaget, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan afholde udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂ til brug for udmøntning af CCUS-puljen og eventuelle fremtidige puljer, der støtter fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂.

Det foreslås endvidere, at kommuner kan påtage sig økonomiske forpligtelser i forbindelse med, at kommunale forsyningsvirksomheder deltager i udbud af statslig støtte til CCUS. Det følger op på Anden del af CCS-strategien af 2021 og Aftale om rammevilkår for CO₂-lagring af 2022 om, at også kommunalt ejede affaldsforbrændings- og biomasseanlæg skal kunne søge første udmøntning af CCUS-puljen, samt at de kommunale affaldsforbrændings- og biomasseanlæg skal have mulighed for at forpligte sig over for alle led i værdikæden i forbindelse med udbud af statslig støtte til CCUS. Det foreslås, at kommunalbestyrelsen altid vil skulle godkende en sådan

kommunal forpligtelse, hvorfor lovforslaget indeholder et forbud mod, at kommunalbestyrelsen kan delegere kompetencen til at godkende en sådan forpligtelse.

Proces

Det foreslås, at lovforslaget hastebehandles for at sikre en planmæssig udmøntning af CCUS-puljen, herunder at Energistyrelsen får hjemmel til at indgå kontrakt med tilbudsgivere, samt sikre klarhed om rammevilkår for tilbudsgiverne. Hvis CCUS-puljen ikke udmøntes som planlagt, vil det således forsinke de CO₂-reduktioner, som det er skønnet, at puljen skal levere fra 2025 samt potentielt forsinke udviklingen af et dansk marked for CCUS.

Det følger af udbudsprocessen for CCUS-puljen, at de forhåndsgodkendte tilbudsgivere afgiver endeligt bud i starten af 2023, hvorefter kontrakten indgås med vinderen af udbuddet kort tid derefter. Ikrafttrædelse af lovforslaget den 1. januar 2023 skal sikre klarhed om rammevilkår for tilbudsgiverne inden afgivelsen af det endelige bud, herunder særligt i forhold til de regulatoriske rammer for de økonomiske forpligtelser, som kommuner kan blive pålagt i forbindelse med kommunale affaldsforbrændings- og biomasseanlægs deltagelse i CCUS-udbuddet.

Det foreslås, at lovforslaget hastebehandles uden en solnedgangsbestemmelse af hensyn til dets formål med at sikre klare langsigtede rammevilkår for sektoren. En solnedgangsbestemmelse vil være modstridende med formålet med lovforslaget, som er at konsolidere rammevilkårene for byderne forud for endeligt bud i februar og vil således skabe en betydelig investeringsrisiko for byderne.

Lovforslaget har været i ekstern høring i perioden 7. juli - 18. august 2022. Forslaget om, at kommunens beslutning om at påtage sig økonomiske forpligtelser skal træffes af kommunalbestyrelsen, har ikke været i høring.

Hastebehandling af lovforslag om ændring af lov om gasforsyning, lov om Energinet og lov om elforsyning (regulering af brint, omorganisering af Energinet og CO₂-lagring mv.)

Dato
15. december 2022

J nr. 2022 - 3973

Formål

Lovforslaget har for det første til formål at skabe rammer for etablering af en brintinfrastruktur, der skal understøtte grøn omstilling og fremme udviklingen af Power-to-X ved at tilvejebringe de regulatoriske rammer for brintinfrastruktur til rørbunden transport og lagring af brint. Lovforslaget har for det andet til formål, at omorganiseringen inden for Energinets koncern indarbejdes i lov om gasforsyning, herunder at ændre regler om den økonomiske regulering for at den kan rumme den organisatoriske ændring i Energinet. Samtidig har lovforslaget til formål at ændre virkningstidspunktet for Energinets overgang fra hvile-i-sig-selv-regulering til en indtægtsrammeregulering. For det tredje vil lovforslaget give Energinet hjemmel til at etablere et CO₂-lager i Stenlille samt CO₂-transport i relation til lageret. Endelig forlænges reglerne for kommunal modregning på gasområdet, og gebyrreglerne for myndighedsbetaling på gasområdet samt reglerne om udpegningsgrundlaget for Energinets interessentforum tilpasses.

Lovforslaget er bl.a. en opfølgning på *Aftale om udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer* (power-to-x strategi) af 15. marts 2022, *Aftale om rammevilkår for CO₂-lagring i Danmark* af 21. juni 2022 samt *Klimaaftalen for energi og industri m.v.* fra juni 2020 mellem den daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet.

Indhold

Lovforslagets del om regulering af brint er en udvidelse af anvendelsesområdet for lov om gasforsyning med henblik på at tilvejebringe rammeregulering af brintinfrastruktur ved at indskrive brint i lov om gasforsyning. Rammereguleringen for brintinfrastruktur vil sammen med en politisk aftale om ejerskab, drift og finansiering af brintinfrastruktur muliggøre, at kommende brintinfrastrukturselskaber kan etablere en dansk brintinfrastruktur. Ved ikrafttrædelse af lovforslaget den 1. januar 2023 vil energisektoren således kunne påbegynde arbejdet med at forberede udrulning af brintinfrastrukturen, som dog effektueres gennem en politisk aftale om fremtidens brintinfrastruktur. I det omfang lovforslaget forsinkes, kan det tilsvarende forsinke udrulningen af brintinfrastrukturen i Danmark.

Lovforslagets del om økonomisk regulering af Energinet vil give mulighed for at ændre virkningstidspunktet for Energinets overgang fra hvile-i-sig-selv-regulering til en indtægtsrammeregulering for at sikre tilstrækkelig tid til en hensigtsmæssig implementering af reguleringen, blandt andet som følge af Energinets omorganisering. Det er hensigten, at udskyde virkningstidspunktet for overgangen til en indtægtsrammeregulering for Energinet Systemansvar og Datahub til den 1. januar

2024. Det er hensigten, at overgangen til en indtægtsrammeregulering for Energinet eltransmission og gastransmission fortsat får virkning fra 1. januar 2023. Hvis lovforslaget ikke træder i kraft den 1. januar 2023 betyder det, at indtægtsrammeregulering træder fuldt ud i kraft 1. januar 2023. En fuld ikrafttrædelse af indtægtsrammereguleringen vil være i modstrid med politiske udmeldinger til Folketingets partier og Energinets bestyrelse, om at udskyde overgangen fra hvile-i-sig-selv til en indtægtsrammeregulering for systemansvarlig virksomhed på el og gas, herunder Datahub samt udgøre en udfordring for den optimale drift af disse virksomheder, da der dermed ikke er den tilstrækkelig tid til en hensigtsmæssig implementering af indtægtsrammereguleringen.

Dertil har den tidligere minister betinget Energinets omorganisering af, at der kommer tilpassede regler i bl.a. lov om gasforsyning. Lovforslaget indeholder de forudsatte ændringer af lov om gasforsyning.

Med lovforslaget får Energinet, og derigennem Gas Storage Denmark, hjemmel til at varetage lagring af CO₂ i Danmark samt CO₂-transport i relation til lageret. Lovforslaget sikrer dermed, at Gas Storage Denmark kan etablere et pilotprojekt for CO₂-lagring ved Stenlille. Hvis lovforslaget ikke træder i kraft den 1. januar 2023, vil det medføre forsinkelse af dette pilotprojekt, der er en af de mest modne lagringskapaciteter i Danmark. Det kan betyde, at Stenlille-lagringskapaciteten ikke kan indgå i bud på CCUS-puljen. Fordi Stenlille-kapaciteten forventes at spille en afgørende rolle i udrulningen af værdikæden for fangst og lagring af CO₂ (CCS) i Danmark, er det afgørende, at denne proces ikke forsinkes. En forsinkelse kan enten betyde, at klimamålet i 2025 ikke nås, eller at det vil blive dyrere at nå målet, fordi alternative midler må tages i brug.

Lovforslagets del om kommunal modregning i bloktilskuddet udskyder ophævelse af reglen om indberetning og modregning af indtægter fra udlodning, herunder salg af de fælles kommunale gasdistributionsselskaber. Indberetningsreglerne står ellers til at blive ophævet den 1. januar 2023, da det oprindeligt var forventningen, at indberetningerne var afsluttet senest i 2022. Der udestår dog stadig udlodning til de tidligere ejerkommuner af restprovenuet fra salget af HMN Gasnet P/S. Hvis ophævelsen ikke udskydes, vil kommunerne ikke skulle modregnes af deres indtægter fra salg af de fælles kommunale gasdistributionsselskaber. Der vil således opstå et hul i lovgivningen, som potentielt kan udnyttes. Det er uklart, hvad der vil ske med eventuelle udlodninger, som måtte ske i en periode uden lovgivning på området.

Lovforslaget indeholder justeringer af reglerne for myndigheders gebyrer på gasområdet bl.a. som følge af nye opgaver. Ikrafttrædelse senere end 1. januar 2023 vil betyde, at Energistyrelsen skal føre et tilsyn, der ikke kan kræves gebyrbetaling for. Forsyningstilsynet bemærker i sit høringssvar, at det er en lovbunden opgave for tilsynet at behandle sagerne efter lov om gasforsyning og give Indenrigs- og Boligministeriet meddelelse om indtægterne, som kommunerne har fået udloddet. Forsyningstilsynet har ikke hjemmel til at opkræve gebyrer for en sådan opgave uden

genindførelse af gebyrreglen. Det kan være uhensigtsmæssigt at finde en ny finansieringsmodel, før opgaven skal udføres i 2023.

Proces

Lovforslaget har i forbindelse med den eksterne høring været delt i to og var i høring fra hhv. den 8. juli 2022 til den 19. august 2022 og fra den 2. september 2022 til den 11. september 2022.

Det foreslås, at lovforslaget hastebehandles uden en solnedgangsbestemmelse af hensyn til dets formål med at sikre klare langsigtede rammevilkår for sektoren. En solnedgangsbestemmelse vil være modstridende med formålet med lovforslaget, som bl.a. er at konsolidere de langsigtede rammevilkår for brintinfrastruktur og CO₂-lagring samt hensigtsmæssige rammer for Energinet.